قسمت دوم

کارآفرینان خراسانی در میزگرد شهرآرا از چالش‌هایشان گفتند

کمبود نیرو، بهره بالا و قوانین ناکارآمد؛ ۳ چالش کسب‌وکار

عکس: جواد کرمانی | شهرآرا

میزگرد

محسن موسوی‌زاده-ملیحه فلاح | در سال‌های اخیر، واژه «کارآفرینی» بیش از هر زمان دیگری در گفت‌وگوهای اقتصادی، اجتماعی و حتی فرهنگی شنیده می‌شود؛ اما هنوز برداشت‌های گوناگون وگاه نادرستی از آن در جامعه وجود دارد. بسیاری، کارآفرین را صرفا فردی می‌دانند که شغلی ایجاد می‌کند، در حالی که کارآفرینی در معنای واقعی، به معنای خلق ارزش، شناسایی فرصت‌ها و توانایی تبدیل ایده به جریان مؤثر اقتصادی و اجتماعی است. با همین رویکرد، جمعی از فعالان و کارشناسان برجسته خراسان رضوی در نشستی تخصصی گرد هم آمدند تا از زاویه‌ای عمیق‌تر به مفهوم کارآفرینی و چالش‌های فرهنگی آن بپردازند. در این میزگرد، آذر کیانی نژاد رئیس کانون زنان بازرگان خراسان رضوی، محسن روشنک مؤسس انجمن شرکت‌های دانش‌بنیان استان، علیرضا امیدفر رئیس انجمن کارآفرینان استان، ناهید انتظاریان سرپرست مدیریت کارآفرینی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، و عاطفه عبدالعلی پور رئیس اداره توسعه کارآفرینی حضور داشتند. در دومین قسمت از گزارش این نشست، بخشی از دیدگاه‌ها و نقدهای مطرح شده درباره چالش‌های فرهنگی، آموزشی و مفهومی کارآفرینی را می‌خوانید؛ گفت‌وگویی که تلاش دارد نشان دهد چرا هنوز در مسیر تبدیل ایده به عمل، با موانع ذهنی و ساختاری روبه‌رو هستیم و چگونه می‌توان با بازسازی فرهنگ همکاری و اعتماد، روح واقعی کارآفرینی را در جامعه زنده‌تر کرد. در بخش ابتدایی به مفهوم کارآفرینی و تفاوت آن با شغل‌آفرینی و همچنین لزوم تغییر نگاه به این مفهوم اشاره شد. حالا در بخش دوم، لطفا از چالش‌های فعلی این حوزه به ویژه در استان بگویید.

روشنک: در فضای اقتصادی استان، اگر بخواهیم واقع‌بین باشیم، باید بپذیریم که در کشوری زندگی می‌کنیم که در ظاهر یکپارچه است، اما در عمل، ایالتی عمل می‌کند. برای مثال، یک میلیارد تومان در مشهد معنایی دارد، در تربت جام معنایی دیگر و در تهران معنایی کاملا متفاوت. قیمت خودرو یکسان است، اما درآمدها متفاوت‌اند. بنابراین، در چنین اقتصاد ناهمگنی، نمی‌توان قانون اقتصادی یکپارچه نوشت. با این حال، قوانین اقتصادی ما واحد و سراسری است؛ در حالی‌که شرایط در استان‌ها متفاوت است.

برای نمونه، در حوزه دانش‌بنیان، ماده ۱۱ و ۱۳ قانون اعتبار مالیاتی مربوط به جهش توسعه اقتصادی می‌گوید شرکت‌هایی که جزو صد یا دویست شرکت برتر هستند یا وارد بازار سرمایه شدند یا دارای سرمایه بیش از ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد تومان هستند، می‌توانند مالیات خود را در بوم اقتصادی خود و با هماهنگی معاونت علمی و فناوری، در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان هزینه کنند. قانون از نظر تئوریک بسیار خوب است. سال گذشته، بررسی کردیم که استان چه میزان توانسته است از این قانون استفاده کند. نتیجه این بود که فقط ۴۰ میلیارد تومان از یک سرفصل استفاده شده و سایر سرفصل‌ها صفر بوده است. آن ۴۰ میلیارد تومان نیز در دو سه مجموعه خاص چرخیده و هیچ منبع جدیدی به استان وارد نشده است. علت اصلی این است که اقتصاد خراسان رضوی بر پایه شرکت‌های کوچک مقیاس استوار است و شرکت بزرگ در این استان وجود ندارد؛ در حالی‌که این قانون برای استان‌هایی مانند اصفهان طراحی شده است.

از سوی دیگر، مسئله چندنرخی بودن ارز مطرح است. ما از «دلار چندنرخی» بسیار صحبت می‌کنیم، اما هیچ‌گاه از «ریال چندنرخی» سخن نمی‌گوییم؛ درحالی‌که در واقعیت، پول در بازار با نرخ تورم و بهره‌های متفاوت جریان دارد. امروز نرخ پول در بازار آزاد ماهانه بیش از ۶ درصد است؛ یعنی سالانه حدود ۷۲ درصد. درحالی‌که تسهیلات حمایتی دولت با نرخ‌هایی تا ۲۶ درصد ارائه می‌شوند. اگر فعال اقتصادی نتواند از منابع ارزان‌تر استفاده کند، عملا از رقابت عقب می‌ماند. سهم خراسان رضوی در جذب منابع ملی کمتر از نیم درصد است. در حوزه دانش‌بنیان نیز همین وضعیت وجود دارد؛ بیش از ۹۰ درصد منابع در تهران ثبت می‌شود و کل استان‌های دیگر فقط حدود ۱۰ تا ۱۱ درصد سهم دارند که سهم خراسان از این رقم حدود نیم درصد است.

به بیان دیگر، ما در خراسان با «پول گران» کار می‌کنیم؛ در حالی‌که بنگاه‌های تهرانی با پول ارزان فعالیت دارند. مسئله فقط ایده نیست؛ دسترسی به سرمایه ارزان، تفاوت اصلی را رقم می‌زند.

از سوی دیگر، نظام ارزیابی کارآفرینان نیز عادلانه نیست. فردی که از سرمایه شخصی خود استفاده کرده، نسبت به کسی که با وام‌های دولتی (مانند تبصره ۱۸) کسب‌وکار راه‌اندازی کرده است، باید امتیاز بیشتری بگیرد؛ اما در عمل، عکس این اتفاق می‌افتد.

به طور کلی در استان خراسان رضوی هم در جذب منابع ملی مشکل داریم هم در توزیع منابع. توزیع منابع نیز عادلانه نیست؛ استان‌های بزرگ‌تر سهم بیشتری می‌برند و شهرستان‌های کوچک‌تر مانند تربت، نیشابور و سبزوار کمتر بهره‌مند می‌شوند.

امیدفر: در مدل‌های حکمرانی اقتصادی، یک نوع مدل وجود دارد که فقط بر بنگاه‌های بزرگ تمرکز می‌کند؛ مانند آنچه در آمریکا رایج است که شرکت‌هایی مثل مایکروسافت، استارتاپ‌های حوزه فناوری را خریداری می‌کنند و اجازه رشد مستقل به آن‌ها نمی‌دهند. این مدل با مفهوم عدالت محوری و عدالت اجتماعی منافات دارد. از سوی دیگر، مدل اقتصادی ایران نیز بازنیست؛ زیرا می‌گوید باید به بنگاه‌های کوچک هم کمک شود. در نتیجه، سیاست‌های متناقض (انقباضی و انبساطی) اتخاذ می‌شود که خروجی مؤثری ندارد، چون بر پایه جریان قوی اقتصادی نیست و اغلب به «پول پاشی» منجر می‌شود.

کیانی نژاد: صندوق کارآفرینی امید جایی است که وام‌های مشاغل خُرد را می‌دهد. ما قصد داشتیم در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ بیمارستان سیار راه‌اندازی کنیم، اما اعلام کردند فقط مشاغل خُرد روستایی. آن زمان، برخی مشاغل نیز تعریف شده بود؛ مثلا خانمی می‌خواست در زمینه صید و پرورش ماهی فعالیت کند یا تعداد زیادی در حوزه تایپ و تکثیر. قضاوتی درباره خوب یا بد بودن این کار ندارم، اما چون ذاتا با روح کارآفرینی هم راستا نبود، تمام بودجه‌های دولتی به مشاغلی رفت که صرفا مورد علاقه افراد بود، نه الزاما دارای اثرگذاری اقتصادی. درنتیجه، زنجیره‌ای شکل نگرفت و تأثیر اقتصادی نیز حاصل نشد.

چند چالش شاخص در جلسات مطرح می‌شود؛ ازجمله کمبود نیروی کار، قوانین دست و پا گیر، استقبال نکردن از نوآوری، تأمین مالی و... . در این حوزه‌ها وضعیت کارآفرینان استان چگونه است؟

روشنک: بله، چالش دیگر، نیروی انسانی است. نیروی انسانی متخصص از استان مهاجرت می‌کند؛ چون حقوق و امکانات در تهران یا خارج از کشور بیشتر است؛ حتی اگر نخواهد از کشور برود، از استان مهاجرت می‌کند. ما نیروهای انسانی توانمندی تربیت می‌کنیم، اما نمی‌توانیم آن‌ها را حفظ کنیم؛ چون بستر اقتصادی مناسب فراهم نیست.

بنابراین، خراسان رضوی نیازمند قوانین محلی است. قوانین ملی که در تهران نوشته می‌شوند، الزاما برای استان‌های دیگر کارآمد نیستند. بسیاری از قوانین موجود به درد شرایط بومی خراسان نمی‌خورند و همین باعث تداوم چرخه معیوب شده است.

درنهایت، همین مشکلات سبب می‌شود شرکت‌های استارتاپی و دانش‌بنیان خراسان نتوانند رشد کنند؛ درحالی‌که از نظر ایده و ایجاد استارتاپ، جزو استان‌های برتر کشور هستیم، اما توان نگهداری و توسعه نداریم. بسیاری از استارتاپ‌های موفق کشور، از جمله نمونه‌هایی مانند «نشان» و دیگرکسب‌وکارهای بزرگ، از خراسان آغاز شدند، اما برای رشد مجبور شدند دفتر مرکزی خود را به تهران منتقل کنند. دلیلش روشن است: نبود تسهیلات بانکی مناسب، محدودیت نگاه‌های استانی و خلأ قوانین محلی. درنتیجه، خراسان بیشترین لطمه را از یکپارچگی نامتناسب قوانین کشوری متحمل شده است.

دانش‌بنیان‌ها و شرکت‌های نوآور باید علاوه بر دانش و فناوری، مهارت کارآفرینی داشته باشند تا نوآوری‌ها به کسب‌وکارهای واقعی و مؤثر تبدیل شود. علم و فناوری تنها زمانی مؤثر است که به اقتصاد و جامعه سود برساند.

کیانی نژاد: چالش‌ها از کجا شکل می‌گیرند؟ این چالش‌ها زمانی ایجاد می‌شوند که کسانی شروع به ترسیم فضاهای کارآفرینی می‌کنند، قواعد آن را می‌نویسند و نقش‌آفرینی می‌کنند؛ درحالی‌که خود تجربه کارآفرینی واقعی ندارند، ژن کارآفرینی ندارند و حتی گاهی تجربه شغل‌آفرینی نیز نداشته‌اند.

من گاهی به مدیرانی که در سازمان‌های دولتی با من بحث می‌کنند، می‌گویم: «بیایید جای من بنشینید؛ یک ماه یا پانزده روز، پشت میز من بنشینید، در این بازار بسازید، بفروشید، پول جمع کنید، با نیروی انسانی کار کنید، حقوق بدهید، بعد برای من قانون تدوین کنید و بگویید شاخص‌ها و پارامترها چه باید باشد»؛ وقتی کسانی که در فضای کارآفرینی صحبت می‌کنند، قواعد و قوانین را تدوین می‌کنند؛ اما خود دستی بر آتش ندارند، تجربه بیزینس ندارند و اصول اقتصاد را نمی‌دانند، نتیجه قوانین و دستورالعمل‌هایشان در جامعه غیرقابل اجرا خواهد بود.

انتظاریان: مطالعه‌ای که برای جلسه امروز انجام داده‌ام، گزارش دیدبان جهان در سال ۲۰۲۵ را نشان می‌دهد که یکی از موانع کارآفرینی را ترس از شکست برای بانوان معرفی کرده است. من تصور می‌کردم این مشکل خاص کشور ما یا کشورهای جهان سوم باشد، اما بررسی ۵۶ کشور در سال ۲۰۲۲ نشان داده است که این مسئله حتی در کشورهای پیشرفته نیز وجود دارد. این موانع شامل ترس از شکست، قوانین بروکراتیک و محدودیت‌های بانوان است که همچنان به عنوان موانع جهانی کارآفرینی شناخته می‌شوند.

کیانی نژاد: یکی از مشکلات اساسی، ساختار قانون کار است. نگاه به کارآفرین از ابتدای انقلاب تاکنون متفاوت بوده و هنوز هم اصلاح نشده است. در قانون فعلی، به نوعی کارفرما غایب است. مثلا اگر کارفرما پیش از اتمام قرارداد بخواهد کارگر را تعدیل کند، کارگر می‌تواند شکایت کند و اداره کار، کارفرما را ملزم به بازگرداندن او می‌کند؛ اما اگر کارگر خودش بخواهد قرارداد را ترک کند، حمایتی از کارفرما وجود ندارد. این واقعیت ناشی از رسالتی است که اداره کار در دهه‌های ابتدایی انقلاب برای حمایت از کارگران برعهده داشت و کارفرما را در جایگاه ظالم می‌دید. درحالی‌که امروز باید قانون کار متناسب با شرایط و نیازهای کارآفرینی اصلاح شود تا هم منافع کارگر و هم کارآفرین در نظر گرفته شود.

> امروز نرخ پول در بازار آزاد ماهانه بیش از ۶ درصد است؛ یعنی سالانه حدود ۷۲ درصد. درحالی‌که تسهیلات حمایتی دولت با نرخ‌هایی تا ۲۶ درصد ارائه می‌شوند. اگر فعال اقتصادی نتواند از منابع ارزان‌تر استفاده کند، عملا از رقابت عقب می‌ماند

روشنک: در آغاز جلسه، دوستان به موضوع تورم اشاره کردند. یکی از چالش‌های مهم کارآفرینان نیز همین مسئله تورم است؛ اما باید بپرسیم آیا ما از «تورم» ضربه می‌خوریم یا از «ناهمگنی تورم»؟ واقعیت این است که ما از ناهمگنی تورم آسیب می‌بینیم، نه از تورم یکنواخت. اگر داده‌ها و ستاده‌های اقتصادی با هم رشد کنند، مشکلی پیش نمی‌آید. مشکل از آنجا آغاز می‌شود که رشدها ناهمگون است.

همان طور که اشاره کردم، نگاه دولت و حتی مجلس به مسائل اقتصادی، اغلب مقطعی و واکنشی است؛ یعنی می‌خواهند چالش‌های امروز را با تصمیم‌های امروز حل کنند، درحالی‌که برای حل مشکلات امروز باید ابتدا به ریشه‌های فکری و ساختاری گذشته بازگشت، آن‌ها را اصلاح کرد و سپس به زمان حال برگشت.

گفته بودید نوآوری، پایه و اساس کارآفرینی است. نوآوری چطور می‌تواند چالش‌ها را برطرف کند؟

روشنک: عصر صنعتی را پشت سر گذاشته‌ایم و اکنون در دوره هوش مصنوعی قرار داریم. سؤال این است که اگر هوش مصنوعی، به طور مثال، ۲۰ درصد از شغل آفرینی شهرداری و صنایع خودروسازی و دولت را تحت تأثیر قرار دهد، آیا دولت و شهرداری‌ها فرش قرمز پهن می‌کنند یا با آن مخالفت خواهند کرد یا مسیر توسعه را تسهیل خواهند کرد؟

یکی از دلایل توسعه‌نیافتن صنعت خودرو در ایران، مقاومت‌ها در برابر تغییر و نوآوری است. صنعت خودرو یک صنعت شغل‌آفرین است، اما کارآفرینی در اولویت آن نبوده است. اگر وضعیت را با صنایع مشابه در کشورهای توسعه‌یافته مانند آلمان مقایسه کنیم، متوجه می‌شویم که هدف اصلی در ایران، شغل‌آفرینی بوده است و نه خلق ارزش اقتصادی یا برند جهانی. مشابه این وضعیت در صنعت نفت و پتروشیمی نیز وجود دارد. منشأ این چالش‌ها در تفکری است که شغل‌آفرینی را با کارآفرینی اشتباه می‌گیرد. تجربه نشان می‌دهد که سودآوری از عدم نوآوری، یکی از موانع اصلی نوآوری است.

امیدفر: آیا شاخصی وجود دارد که نشان دهد اگر چند نفر را استخدام کنیم، چند نفر از آن‌ها تا پایان مسیر رشد خواهند کرد و موفق خواهند شد؟ طبیعتا خیر. اکنون اگر کسی بتواند سی سال یک نیروی کارگری را حفظ کند، موفق قلمداد می‌شود. در این نوعی استثمار هم دیده می‌شود. کارگر و کارمند نیز برای اقتصاد ضروری‌اند؛ اما به معنای این نیست که مسیر به روی کسانی که می‌خواهند برای خودشان کسب‌وکاری ایجاد کنند، بسته باشد. نباید سیستم به‌گونه‌ای باشد که فرد مجبور شود تنها به عنوان کارگر کار کند و فرصت تجربه کارآفرینی نداشته باشد.

انتظاریان: خوشبختانه از سال ۱۳۹۰ که ایجاد مراکز کارآفرینی به وظایف وزارت کار اضافه شد، اتفاقات مثبتی رقم خورده است. درحال حاضر در استان خراسان رضوی حدود ۱۳۴ مرکز فعال در حوزه کارآفرینی داریم؛ ازجمله ۵۵ دفتر مشاوره کارآفرینی، ۳۰ شتاب‌دهنده، ۲۵ فضای کار اشتراکی و ۲۴ مرکز تخصصی کارآفرینی. این مراکز نقش مهمی در ترویج تفکر کارآفرینی دارند. هر سال نیز هفته جهانی کارآفرینی با محوریت اداره کل کار استان برگزار می‌شود تا این فرهنگ در جامعه تقویت شود.

کیانی نژاد: مسئله این است که برخی از ما دچار نوعی خودمحوری هستیم؛ یعنی فکر می‌کنیم «من بلدم، من می‌فهمم، خودم انجام می‌دهم». اگر از دوران مدرسه این روحیه را اصلاح کنیم و به دانش‌آموز بیاموزیم که وقتی در جمع قرار می‌گیرد، بتواند بگوید «آقای مهندس، من این بخش را نمی‌دانم، شما بفرمایید چگونه چرخه را کامل کنم»، آن‌گاه یاد می‌گیرد که با همکاری، اقتصاد را نیز کامل کند.

امیدفر: ما معمولا برای رتبه‌های اول، دوم و سوم جایزه می‌دهیم؛ یعنی بقیه را حذف می‌کنیم. در حالی‌که در دنیا، نگاه کپی‌محور باعث می‌شود پنج تیم برتر با هم کار کنند و گروه‌ها به جای رقابت تخریبی، به رشد گروهی کمک کنند. در مدارس نیز اگر کلاس بیست نفره را به گروه‌های چهارنفره تقسیم کنیم، تفکر کار گروهی ایجاد می‌شود؛ اما تا وقتی در نظام آموزشی ما، منیت و رقابت ناسالم وجود دارد، چنین فرهنگی شکل نمی‌گیرد.

عبدالعلی پور: در این میان، «فرهنگ‌سازی» نقش بسیار مهمی دارد و به باور من، این دقیقا وظیفه دولت است که باید کار فرهنگ‌سازی در حوزه کارآفرینی را در قالب برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت طراحی و اجرا کند. همه دوستان حاضر در این جمع، به نوعی در این مسیر فعال‌اند و هرکدام دستی بر آتش دارند، اما آنچه هنوز جای خالی‌اش احساس می‌شود، وجود یک تعریف مشترک و واحد از مفهوم کارآفرینی است؛ تعریفی که بتواند لایه‌های مختلفی مانند «کارآفرینی اجتماعی» و سایر رویکردهای مرتبط را در بر بگیرد.

با وجود این چالش‌ها، نگاه جامعه به کارآفرینی چگونه است؟

امیدفر: فرهنگی که امروز در جامعه شکل گرفته، فرهنگی است که در آن کارآفرینی، ارزش محسوب می‌شود. زمانی نه چندان دور، کارآفرین را «دزد» می‌دانستند، اما امروز چنین نگاهی وجود ندارد. از وقتی نفت از سفره مردم کنار رفت و به دلیل تحریم‌های بین‌المللی، مالیات جایگزین درآمدهای نفتی شد، اهمیت کارآفرین‌ها بیشتر و بحث کارآفرینی به صورت جدی مطرح شد؛ به این معنا که اگر کارگر شکایت می‌کرد، پیش فرض، مقصر بودن کارفرما بود. اما این فرهنگ به مرور اصلاح شد.

یادداشت

تولید رمزارز یا اسم رمز سودجویی بزرگ!

غلامرضا بنی‌اسدی
روزنامه‌نگار

جدول اقتصاد ما را یک اسم رمز جدید است. برای کشف آن نباید جدول را حل کرد. خود آن را حل نمی‌کند، به هم می‌ریزد! اسمِ رمزی به نامِ «رمزارز» که هم نظم تولید را بر هم زده و هم جدولِ برق را به خاموشی کشانده است. پدیده تاریکِ برق دزدی، پیامد همین ماجراست. واقعیتی که امروز باید کلمه شمار کرد، این است که بازار مکاره، خیلی‌ها را دچار کرده است. یک جمعیتِ سیزده میلیونی، سر این سفره نشسته‌اند؛ یعنی چیزی حدود ۱۴ درصد جمعیت ایران! این هم حرف بیگانه یا بی‌خبر نیست. خبرِ «مجری طرح نظارت، سامان‌دهی و استخراج رمزدارایی شرکت توانی» است که از فعالیت ۱۳ میلیون ایرانی در حوزه استخراج غیرمجاز رمزارز خبر داده است. هادی سفیدمو، مأموریت توانیر را تأمین برق باکیفیت و پایدار برای همه مردم، می‌داند و می‌گوید برای این مهم «باید با پدیده استخراج رمزارز غیرمجاز مقابله کرد.» او این وعده را هم می‌دهد که «برخورد با استخراج‌کنندگان غیرمجاز تا زمان برچیده شدن این فعالیت، به طور جدی پیگیری می‌شود.» خدا کند این وعده محقق شود. خدا کند روشن شود چه کسانی با رونق در این بازار به نفع خود، تاریکی را به خانه مردم می‌برند. متأسفانه نبود شفافیت باعث می‌شود که مردم دچار خطا و حتی تهمت انگاری شوند؛ اما باید دانست که به گفته سفیدمو، «در سال ۱۳۹۹ که موضوع استخراج رمزارز در کشور مطرح شد، برخی نهادها ماینر داشتند، اما در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ با دستور فرمانده کل قوا، فعالیت ماینینگ در کلیه مراکز نظامی و نهادهای دولتی ممنوع شد.» اینجاست که یک پرسش ذهن مردم را به این سمت می‌کشاند که پس کلیدِ «مزرعه مجاز» دستِ کیست؟ همه خبرها از برخورد با مزارع غیرمجاز می‌گویند، پس پروانه مزارع مجاز به اسم کیست و چگونه می‌توان مجوز گرفت؟ جواب این مسئول تصریح می‌کند: «فرایند صدور مجوزهای لازم برای ماینرهای مجاز از وزارت صمت شروع شده، با استعلام‌های مربوط ادامه یافته و سپس پروانه تأسیس و بهره‌برداری صادر می‌شود. این ماینرها در نواحی صنعتی، شهرک‌های صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی فعالیت دارند.» با وجود این، جای پرسش همچنان هست که وقتی ما در زندگی روزمره با کمبود برق مواجهیم، وقتی صنایع شناسنامه‌دار ما گاه چند روز در هفته تعطیل‌اند و کار به جایی می‌رسد که در برخی فصول از سال، زمان تولید در برخی کارخانه‌ها به ۳۳ ساعت در یک هفته می‌رسد، چرا باید مجوز صادر شود برای مزارع رمزارز که سود روشنی برای جامعه ندارد؟ معلوم است که وقتی بخشی از مزارع را مجاز بشماریم، درکنارش، غیرمجازها هم شکل خواهد گرفت. بی‌عملی هم که ضریب می‌دهد به غیرمجازکارها. درست مثل بازار قاچاق که در حوزه‌های مختلف، یقه اقتصاد و اجتماع و فرهنگ و حتی امنیت ما را گرفته است. با آنان البته به سختی برخورد وگاه حتی با زبان تفنگ سخن می‌شود، آیا در این حوزه هم از قاطعیتی خبر هست که چشم مردم را روشن کند؟ آیا از رمزارزهایی که مجاز تولید می‌شود، نفعی به کشور می‌رسد که بیرزد بار خاموشی را به دوش کشند؟ اگر مردم برای پرسش‌های خود جواب قانع‌کننده نگیرند، باید بعد از این به ازای هر کنتور، یک ماینر در نظر بگیریم. چرا برخی‌ها باید با برق عمومی، محصول خصوصی تولید کنند، اما دیگران فقط تاریکی را تحمل کنند؟

بورس

رکود معاملات بورس

پایان بورس دیروز در حالی رقم خورد که حجم و ارزش معاملات خرد در همان محدوده یکشنبه درجا زد و تراز پول حقیقی، مثبت ضعیفی خورد. در این بین اما شاخص‌های کل بورس و هم‌وزن، به مدد سبزپوشی ۵۷ درصد از نمادهای بازار سهام، مسیر افزایشی را پیمودند.

به‌گزارش تجارت‌نیوز، پایان بورس دیروز با رکود معاملاتی در دادوستدهای سهام همراه بود. اگرچه در پایان معاملات روزانه بیش از نیمی از نمادها سبزپوش بودند، اما ثبت حجم و ارزش معاملاتی مشابه آمار روز گذشته، خبر از رکود دادوستدها می‌داد. با این حال اما ارزش ۱۵۰۰ میلیارد تومانی سفارش‌های خرید در پایان روز، در حالی‌که سفارش‌های خرید ۵۰۰ میلیارد تومان بود، امید را در دل سهام‌داران زنده نگه داشت.

عملکرد شاخص‌ها

شاخص کل بورس دیروز ۳۴ هزار و ۹۶۲ واحد رشد کرد و با افزایش ۱٫۱۱ درصدی، به ارتفاع ۳ میلیون و ۱۷۴ هزار و ۵۵۱ واحد رسید. شاخص هم‌وزن نیز ۷ هزار و ۵۶۶ واحد بالا رفت و با رشد ۰٫۸۳ درصدی در سطح ۹۲۲ هزار و ۵۲۴ واحد قرار گرفت.

حجم و ارزش معاملات خرد

حجم و ارزش معاملات خرد سهام، حق‌تقدم و صندوق‌های سهامی نسبت به یکشنبه تغییر چندانی نداشت و درجا زد. حجم معاملات خرد به ۲۳ میلیارد برگه سهم رسید که با ارزش ۹ هزار و ۸۸۷ میلیارد تومان دادوستد شد.

تراز پول حقیقی در بازار

تراز پول حقیقی در بازار سهام دیروز هم مثبت بود، اما رقم قابل‌توجهی را ثبت نکرد و فقط ۶۷ میلیارد تومان سرمایه حقیقی وارد بازار سهام شد. در مقابل اما، صندوق‌های درآمد ثابت همچنان در حال ازدست‌دادن پول سنگین حقیقی هستند؛ درحالی‌که صندوق‌های طلا در جذب پول نسبتا موفق بوده‌اند.

www.shahraranews.ir
اخبار روز را آنلاین بخوانید

آگهی مزایده عمومی (تجدید)

شهرداری طرقبه در نظر دارد نسبت به واگذاری (اجاره) تعداد یک باب غرفه تجاری (دکه با سازه چوبی) با جزئیات مندرج در اسناد مزایده با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت www.setadiran.ir با شماره ۵۰۰۴۰۵۰۳۵۲۰۰۰۰۱۴ به صورت الکترونیکی اقدام نماید.

- تاریخ انتشار اسناد در سایت از ساعت ۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۵ می‌باشد.
- مهلت دریافت اسناد مزایده از سایت تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۰۲
- تاریخ بازدید از ۱۴۰۴/۰۸/۲۵ تا ۱۴۰۴/۰۹/۰۲ از ساعت ۹ صبح الی ۱۳
- مهلت ارائه پیشنهاد تا ساعت ۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۳
- زمان بازگشایی پاکت‌ها ساعت ۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۵

ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

۱. برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده (در صورت وجود هزینه مربوطه)، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده، واریز وجه مزایده و تحویل در بستر سامانه از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

۲. علاقه‌مندان به شرکت در مزایده می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره ی ذیل تماس حاصل نمایند:

مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه: ۴۱۹۳۴-۰۲۱

اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/ پروفایل مزایده‌گر" موجود است.

- شماره تماس جهت کسب اطلاعات بیشتر ۳۴۲۲۲۲۱۳ الی ۱۶ داخلی ۲۰۹-۲۳۶- واحد املاک و ۲۱۶-۲۵۲ امور پیمان‌ها و قراردادها

روابط عمومی شهرداری طرقبه